

Sygn. akt I ACa 923/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 listopada 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Mariola Głowacka /spr./
Sędziowie:	SA Ewa Staniszevska SA Marek Górecki
Protokolant:	st. sekr. sądowy Kinga Kwiatkowska

po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2012 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa **T. N.**

przeciwko **Wspólnocie Mieszkaniowej przy ul. (...) w P.**

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 19 czerwca 2012 r., sygn. akt XII C 584/11

oddala apelację.

/-/E. Staniszevska /-/M. Głowacka /-/M. Górecki

Sygn. akt I ACa 923/12

UZASADNIENIE

Powód T. N. pozwem skierowanym przeciwko Wspólnocie Mieszkaniowej w P. ul. (...) po ostatecznym sprecyzowaniu roszczeń, co nastąpiło w piśmie procesowym z dnia 2 kwietnia 2012r., domagał się zasądzenia od pozwanej na swoją rzecz kwoty 365.572,61 zł oraz kosztów procesu według norm przepisanych.

Pozwana Wspólnota Mieszkaniowa w P. ul. (...) w odpowiedzi na pozew z 18 lipca 2011r. wniosła o odrzucenie pozwu w części co do kwoty 30.000 zł ze względu na powagę rzeczy osądzonej wynikającą z wyroku wydanego przez Sąd Rejonowy Poznań-Stare Miasto w P. w sprawie o sygn. akt X GC 736/10 oraz w części co do kwoty 94.205,05 zł ze względu na zawisłość sprawy przed Sądem Rejonowym Poznań-Stare Miasto w P. sygn. akt X GC 101/11, o oddalenie

powództwa w pozostałej części oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej zwrot kosztów procesu według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Poznaniu wyrokiem z dnia 19 czerwca 2012r. odrzucił pozew co do kwoty 30.000 zł oraz co do kwoty 94.205,05 zł, oddalił powództwo w pozostałym zakresie, kosztami postępowania obciążył powoda i z tego tytułu zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 7.200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego i odstąpił od obciążenia stron nieuiszczoną opłatą od pozwu.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że T. N. od 1981r. prowadzi działalność gospodarczą polegającą na świadczeniu usług remontowo-budowlanych. Pozwana Wspólnota Mieszkaniowa w P. ul. (...) na zebraniu właścicieli w dniu 1 sierpnia 2002r. podjęła szereg uchwał w tym m.in. dotyczących wysokości składek na fundusz remontowy – uchwała nr (...) oraz w przedmiocie planowanych remontów (uchwały nr (...) i (...)). Na tej podstawie doszło do zawarcia w dniu 22 marca 2007r. pomiędzy stronami umowy o roboty budowlane oznaczonej numerem (...). Do umowy strony zawarły aneks, który precyzował wykonywane przez powoda prace. W dniu 12 lutego 2008r. strony podpisały protokół technicznego odbioru robót. Wynikało z niego, że prace zostały wykonane zgodnie ze sztuką budowlaną, były zaakceptowane przez kierownika budowy oraz że dokonano całokształtu rozliczeń materiałowo-finansowych. W związku z zakończeniem prac powód wystawił faktury VAT nr (...) z 30 listopada 2007r. na kwotę 11.277,80 zł, nr (...) z 24 października 2007r. na kwotę 11.449 zł, nr (...) z 22 października 2007r. na kwotę 9.281,18, nr (...) z 22 października 2007r. na kwotę 5.510,50 zł, nr (...) z 3 października 2007r. na kwotę 4.815 zł, nr (...) z 31 sierpnia 2007r. na kwotę 6.420 zł i nr (...) z 24 sierpnia 2007r. na kwotę 6.420 zł. Reprezentującym pozwaną przy tej inwestycji był kierownik budowy J. C., natomiast powoda reprezentował on sam i kierownik robót S. G..

Sąd pierwszej instancji ustalił, że powód wytoczył przeciwko pozwanej powództwo o zapłatę kwoty 30.000 zł przed Sądem Rejonowym Poznań-Stare Miasto w P. sygn. akt X GC 735/10. Sprawa została prawomocnie zakończona wyrokiem z dnia 24 lutego 2011r. Nadto powód wytoczył przeciwko pozwanej powództwo o zapłatę kwoty 94.025,05 przed Sądem Rejonowym Poznań-Stare Miasto w P. sygn. akt X GC 101/11, która to sprawa jest w toku.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd pierwszej instancji uznał, że pozew podlegał odrzuceniu na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. co do kwoty 30.000 zł ze względu na powagę rzeczy osądzonej – prawomocne zakończenie wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań-Stare Miasto w P. postępowania w sprawie o sygn. akt X GC 736/10 oraz co do kwoty 94.205,05 zł ze względu na to, że tożsama sprawa obecnie toczy się przed Sądem Rejonowym Poznań-Stare Miasto w P. sygn. akt X GC 101/11.

W odniesieniu do pozostałych roszczeń dochodzonych w niniejszej sprawie Sąd pierwszej instancji oddalił powództwo.

Sąd pierwszej instancji jako podstawę prawną roszczenia powoda wskazał art. 647 k.c. do art. 658 k.c. jeśli chodzi o roboty dodatkowe i wzrost cen materiałów użytych do przeprowadzeniu remontu. Z tego tytułu powód domagał się zasądzenia kwoty 50.972,13 zł za wykonane prace oraz kwoty 132.584,29 zł za wzrost cen materiałów. Sąd przyjął, że zakończenie umowy i dokonanie wszelkich wynikających z niej rozliczeń potwierdza protokół technicznego odbioru i wystawionych przez powoda faktur VAT. Zdaniem Sądu powód nie wykazał zasadności dochodzonego roszczenia ponad dokonane z pozwaną całościowe rozliczenie umowy.

Jeśli chodzi o kwotę 80.000 zł tytułem odsetek od kwot pożyczanych przez powoda na dokończenie dodatkowych prac oraz kwotę 125.205,05 zł Sąd pierwszej instancji jako podstawę prawną roszczenia wskazał art. 471 i nast. k.c. Uznał, że oddalenie powództwa w tej części jest konsekwencją niewykazania przez powoda, że wykonał on jakiegokolwiek dodatkowe roboty dodatkowe.

Sąd pierwszej instancji ponadto za zasadny uznał podniesiony przez pozwaną zarzut przedawnienia roszczeń z umowy z dnia 22 marca 2007r. Dla roszczeń związanych z działalnością gospodarczą art. 118 k.c. przewiduje trzyletni termin przedawnienia. Bieg terminu przedawnienia roszczeń związanych ze sporną umową przy uwzględnieniu dyspozycji art. 120 k.c. rozpoczął się w dniu zakończenia umowy, to jest 31 sierpnia 2007r. Pozew natomiast wpłynął w dniu 22 marca 2011r., to jest już po upływie terminu przedawnienia. Zdaniem Sądu twierdzenia powoda co do prowadzenia

z pozwaną rozmów w sprawie zapłaty nie stanowią przyczyny przerwania biegu przedawnienia w rozumieniu art. 121 k.c., art. 122 k.c. i art. 123 k.c.

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 108 § 1 k.p.c., art. 98 k.p.c., art. 102 k.p.c. oraz art. 96 ust. 1 pkt 10 ustawy z 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód T. N. zaskarżając wyrok w całości i domagając się zmiany wyroku i zasądzenia od pozwanej na jego rzecz kwoty 248.410,10 zł, kwoty 50.972,13 zł i kwoty 132.584,29 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 21 marca 2008r. do dnia zapłaty, a także zasądzenia od pozwanej kosztów procesu według norm przepisanych.

Pozwana Wspólnota Mieszkaniowa w P. przy ul. (...) w odpowiedzi na apelację wniosła o jej oddalenie oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja powoda nie zasługiwała na uwzględnienie.

Powód w apelacji jako wartość przedmiotu zaskarżenia podał kwotę 431.966,52 zł podczas, gdy w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji po ostatecznym sprecyzowaniu roszczeń domagał się zasądzenia od pozwanej na swoją rzecz kwoty 365.572,61 zł. Oznacza to, że powód w postępowaniu apelacyjnym rozszerzył powództwo o kwotę 66.393,91 zł przy czym na rozprawie apelacyjnej w dniu 28 listopada 2012r. nie umiał wskazać jakie kwoty obejmuje kwota 431.966,52 zł i z jakiego tytułu są one dochodzone. Stosownie do art. 383 k.p.c. w postępowaniu apelacyjnym nie można rozszerzyć żądania pozwu ani występować z nowymi roszczeniami. Powód nie wykazał, że w niniejszej sprawie zachodzi przypadek o którym mowa w art. 383 zdanie drugie k.p.c. stąd rozszerzenie pozwu o kwotę 66.393,91 zł uznano za niedopuszczalne.

Sąd Apelacyjny podziela stanowisko Sądu pierwszej instancji, że pozew co do kwot 30.000 zł i 94.205,05 z mocy art. 199 § 1 punkt 2 k.p.c. podlegał odrzuceniu. Powód nie kwestionuje ustaleń Sądu pierwszej instancji, że co do kwoty 30.000 zł w sprawie Sądu Rejonowego Poznań - Stare Miasto w P. sygn. akt X GC 736/10 w dniu 24 lutego 2011r. zapadł wyrok (vide: k. 55 akt), który stał się prawomocny, zaś w odniesieniu do kwoty 94.205,50 zł sprawa nadal toczy się przed Sądem Rejonowym Poznań - Stare Miasto w P. sygn. akt X GC 101/10 i została wytoczona w dniu 11 lutego 2010r. podczas, gdy pozew w niniejszej sprawie został wniesiony do sądu w dniu 22 marca 2011r.

Różnica kwot 365.572,61 zł i 30.000 zł oraz 94.205,05 zł stanowi kwotę 241.367,56 zł. Powód zarówno w toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji, jak i w apelacji oraz na rozprawie apelacyjnej w dniu 28 listopada 2012r. nie przedstawił arytmetycznego sposobu jej wyliczenia z wyszczególnieniem jakich kwot i z jakiego tytułu domaga się zasądzenia od pozwanej. Przy założeniu, że z tytułu wzrostu cen materiałów powód domaga się kwoty 132.584,29 zł, z tytułu odsetek zapłaconych od kredytów kwoty 80.000 zł, z tytułu niezapłaconych faktur kwoty 50.972,13 zł oraz zadośćuczynienia w kwocie 124.205,05 zł to suma tych kwot stanowi 387.761,47 zł, co przy doliczeniu kwoty 124.205,05 zł (suma kwoty 30.000 zł i 94.205,05 zł) stanowi 511.966,52 zł.

Podkreślić należy, że powód zarówno w apelacji jak i na rozprawie apelacyjnej w dniu 28 listopada 2012r. nie przedstawił dokumentów, które miały zostać załączone do pozwu i potem zaginać. Z adnotacji na pozwie wniesionym do sądu w dniu 22 marca 2011r. wynika, że załącznik do pozwu stanowił odpis pozwu oraz koperta. Twierdzenie powoda, że do pozwu dołączył dokumenty, które potem zaginęły w świetle adnotacji uczynionej przez pracownika biura podawczego sądu jest niewiarygodne.

T. N. w apelacji nie kwestionuje uznania Sądu pierwszej instancji, że dochodzone roszczenie uległo przedawnieniu. Powód w apelacji do tego zagadnienia w ogóle nie odniósł się.

Sąd podziela uznanie Sądu pierwszej instancji, że roszczenie dochodzone ponad kwotę 124.205,05 zł, co do której pozew został odrzucony, uległo przedawnieniu, a nadto w żaden sposób nie zostało wykazane. Powód nie udowodnił, że w ogóle na rzecz pozwanej wykonywał prace dodatkowe za które nie uzyskał wynagrodzenia w szczególności nie wykazał kiedy to miało mieć miejsce, zakresu tych prac i wysokości wynagrodzenia, które miałyby otrzymać. T. N. podpisał protokół technicznego odbioru robót sporządzony w dniu 12 lutego 2008r. z którego wynika, że dokonano całokształtu rozliczeń materiałowo - finansowych (vide: k. 104 akt). Rzeczą powoda, stosownie do art. 6 k.c., było wykazać, że pozwana zleciła jemu wykonanie prac dodatkowych za które nie otrzymał wynagrodzenia. T. N. nie tylko nie udowodnił, że zlecono jemu wykonanie jakichś dodatkowych prac, nie wykazał też, iż je wykonał. Odnośnie kwoty 80.000 zł dochodzonej z tytułu odszkodowania powód nie przedstawił umów kredytowych wiążących go z bankami i osobami fizycznymi, nie udowodnił, że w ogóle jakieś kredyty zaciągnął, spłacał oraz, że kwota zapłaconych odsetek wynosi 80.000 zł. W konsekwencji uznać należy, że powód nie wykazał szkody na kwotę 80.000 zł jak i związku przyczynowego pomiędzy działaniami pozwanej i zaciągnięciem kredytów.

Z § 4 punkt 1 umowy stron wynika, że to powód jako wykonawca miał dostarczyć materiały przy czym ich wykaz stanowił załącznik nr (...) do umowy (vide: k. 101 akt). Powód do akt sprawy nie złożył tego załącznika, nie jest więc wiadomym jakie materiały zostały użyte do wykonywania robót. Powód tego nie podał, nie wskazał cen poszczególnych materiałów, nie wykazał, że ceny te wzrosły. T. N. nie przedstawił i nie wykazał na jaką kwotę zakupił materiały do wykonywania robót, jakie to były materiały i kiedy nastąpił wzrost cen tych materiałów oraz w jaki sposób, w odniesieniu do poszczególnego materiału, wzrost ten kształtował się.

Sąd Okręgowy w Poznaniu postanowieniem z dnia 5 czerwca 2012r. oddalił wniosek powoda o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z dziedziny księgowości (vide: k. 109 akt). Powód obecny na tej rozprawie nie zwrócił uwagi Sądowi pierwszej instancji, w trybie art. 162 k.p.c., na uchybienie przepisom postępowania i nie wniósł o wpisanie zastrzeżenia do protokołu. Możliwość zgłoszenia zastrzeżeń do czynności Sądu w trybie przewidzianym w art. 162 k.p.c. obejmuje również postanowienia, które mogą być zmienione lub uchylone stosownie do okoliczności w tym m.in. postanowienia o odmowie przeprowadzenia dowodu (vide: wyrok Sądu Najwyższego z 8 kwietnia 2010r. II PK 127/09 LEX nr 987029). Celem regulacji zawartej w art. 162 k.p.c. jest m.in. zapobieganie nielojalności procesowej przez zobligowanie stron do zwracania na bieżąco uwagi Sądu na uchybienia procesowe w celu ich niezwłocznego wyeliminowania i niedopuszczenie do celowego tolerowania przez strony takich uchybień z zamiarem późniejszego wykorzystania ich w środkach odwoławczych (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2010r. V CSK 234/09, LEX nr 589836). Strona nie może skutecznie zarzucać w apelacji uchybienia przez Sąd pierwszej instancji przepisom postępowania polegającego na wydaniu postanowienia, które może być zmienione lub uchylone stosownie do okoliczności, jeżeli nie zwróciła uwagi Sądu na to uchybienie w toku posiedzenia, chyba, że niezgłoszenie zastrzeżenia nastąpiło bez jej winy (vide: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 października 2005r. III CZP 55/05 LEX nr 156982). Zarówno w apelacji jak i na rozprawie apelacyjnej w dniu 28 listopada 2012r. powód w ogóle nie odniósł się do kwestii niezgłoszenia zastrzeżenia do postanowienia Sądu z dnia 5 czerwca 2012r., w tych warunkach brak jest podstaw do uznania, że niezgłoszenie zastrzeżenia nastąpiło bez winy powoda.

Ustalenia poczynione przez Sąd pierwszej instancji, jako znajdujące uzasadnienie w materiale zgromadzonym w aktach sprawy, Sąd Apelacyjny przyjmuje za własne, a wnioski z nich płynące aprobuje. Biorąc powyższe pod rozwagę apelację powoda, na podstawie art. 385 k.p.c., oddalono.

/-/M. Górecki /-/ M. Głowacka /-/ E. Staniszevska